

Sy-li spěwał,
Pillnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwacé da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džěłáš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P

• Sserbske njedzelske łopjeno. •

Budyschin

27. septembra 1925

Bauken

Čiřšćez a nakład Šsmolerjez knižicziřšćezernje a knižarnje šap. družšt. s wobm. ruč. w Budyschinje.
Wulhadža łóždu šobotu a placzi na měřaz 15 šlotych pjenježłow.

16. njedzela po šwjatej Trojicy.

Woptajće a hladajće, kať dobroćiwny tón Knjes je; derje temu, kotreń ma nadziju k njemu. (Psaln 34, 9.)

Je džiwna wěz, kať rosdzělnje tola ludžo wo Jesuzu rěčja! Jeni praja, šo šu woni šwoje žiwjenje a šwoju šbóžnosć namakali, šo je wón jim jich hrěchi wodať a wěštoć wěćneho žiwjenja dariť. Drušy praja, šo žadny čłowjeť to wěđjecz njemóže, šo je to prošdna myšl, fantaziya.

Ščto ma prawo? Maja čzi prawo, kiž praja: „To je wšcho prošdna myšliczka,“ abo maja čzi prawo, kiž praja: „Ně to je wěrnosć.“ —?

Psalmiřta potaša pucž, kať móžeš šo šam pšchewědčicž, hacž je prošdna myšl abo wěrnosć. Praji: „Woptajće a hladajće, kať dobroćiwny tón Knjes je.“ Prošy naš, še šamšnym podhladnym woptacžom jeho šesnacž. A hdnž tute pšcheproschenje pšchowošmješ, šhoniš, ščto pola Knjesa k woptacžu doštanješ.

Přenje, ščtož łóždemu dawa, kiž k njemu pšchindže, je w o d a c ž e h r ě c h o w. Je žyle wěšte wodacze hrěchow, to dnrbiš šebi pšchšwojicž. To móžeš woptacž a hladacž.

Njetriebaš jo? Njeleža na twojim šwědomju wšchelatore czeže. Njewobštoržuje tebe twoja šańđzenosć? Njeje šo tam něščo štało, kotrehož šo hańbowacž wšchu pšchiczinu maš, wot kotrehož rad čžeš, šo by šo nještało?

Tebje nješnaju, kiž to čžitaš, ale to wěm, šo žane wuwsacze njecžiniš wot powšchitkowneho prawidła biblije: „Žadny prawy njeje, tež niž jedny.“

A nětk šlyš: Žyle brěmjo čže tón Knjes wot twojeho

šwědomja wsacž. Wobštoržaze hložy dnrbja wocžichnyč do wěćnosće. Dawa tebi šwojeje křwě dla, kotruž je tež ša tebe pšchelať, wodacze wšchěch twojich hrěchow, hdnž wěřjazy k njemu pšchindžesh, a šo po hnadže hłódnj k jeho blidu pošydnješ.

To móžeš šhonicž. To móžeš wučžafacž. Šmješ woptacž a wohladacž, kať dobroćiwny tón Knjes je.

A je hiřčez wjazy na jeho blidze. Pošćiczi tebi tež: m ě r s B o h o m. O, hdnž šu hrěchi wodate, je ščžena wotštorhana, kotraž je tať dolho mjes tobu a twojim Bohom štejala, potom došta twoja wutroba měr s Bohom. Potom budže žiwjenje hatle žiwjenja hódne, hdnž šo njetriebaš wjazy bojecz pšchewěćnosću, hdnž k Bohu hladacž móžeš s džěczazym dowěrjenjom: „Abba, luby wócžez!“

A wjazy hiřčez dari. O, wón je bohaty, pšchecželny Knjes! Dawa hłuboke, trajaze wješele do wutrowow, wješele, kotrež njewotwižuje wot šwonkownych wobštejnosćow, wješele, kotrež tež we šrudobje a domapytanju ša wěrne šo wupokaša. Šnaju šhoru, kiž 40 lět na škroložu leži, na wšchěch štawach ššhromjena. Wě mloda holza, hdnž čžerpjenje šu potrjechi. Nětk je štara ščěđžiwa. Njeje to czežke žiwjenje? A tuta šhora nježaloczi a njemóřkota, o ně, je pošna šhwalby a džaka ša dobroćiwosć teho Knjesa. Šaj, to móže tón Knjes! Móže wutrobu s hłubokim wješelom wupjelnicž, hdnž tež šu šwonkne wobštejnosće hiřčez tak čžemne a šrudne.

Njewěřiš to? Móžeš to šhonicž! Móžeš to wušpytacž, hacž je wěrnosć, ščtož praju, abo niž.

Woprajšej ho ras tnyh, kiž bu tute pscheproschenje pschi-
wsali a woptali a hladali, tak dobrocziny ton Knjes je, hacž
je jim to zel, hacž bu pscheklapjeni. Nikoho njenamafasch,
kiž to praji, nikoho! Njehasch tež shonicž, hacž je prósna
myšlicžka abo wěrnoscž? Njemóžesch tola wo Sbožniku ře-
čecž, nimašch tola wo wschěch tutnyh wězach žadyn rosšud,
hdyž sam ho njepschewědčisich. —

Niž wěrnó, hdyž pola zyrkwe wonka nimo džesch, wo-
hladašch jejne pižane wokna zyle czorne a njewořebite. Ale
hdyž nuts stupisich, widžisich, kajke džiwnobarbojte wobrasn
we woknach bu. Hdyž chzyn něchtón prajicž: Tuta zyrkej ma
czorne wokna, bnyhu ho tebe wuřmjeli a prajili: „Njejšny
hišcže nutska byl, hewaf njeby tak rěčzał.“ Runje tak je
s towarštwom s Jesuřom. Hdyž něchtón praji: „Wšcho prós-
ne myšle!“, hnydom spósnajesich: Njeje hišcže towarštwo
s Jesuřom sam sesnaf, hewaf njeby tak rěčzał. O, stup nuts,
mój pschecželo, pschewědč ho sam! Sesnaf Jesuřa s two-
jeho kameho nashonjenja jako teho, kotryž tebi wschitke
twoje hrěchi wodawa a sahosi wschitke twoje khoroscže, kotryž
twoje žiwjenje wot skazjenja wumóže, kotryž tebe kónuje
s hnadu a se šmilnosczu, kotryž twój ert swjekeli a ty ho wo-
spjet womłodžisich jako hodler — sesnaf Jesuřa jako k w o-
j e h o Sbožnika a budžesich Psalmiszej pschihłokowacz: „Derje
temu, kotryž ma nadžiju k njemu!“ Samjen. R. w P.

Czař je hnada.

(Pofracžowanje.)

„Tež to najbóle ške žiwjenje njewusamkuje, so je móžno,
ho hišcže polěpschicž, mój šyno!“ powucži macž. Dopomni
ho na skóšnika na šchizju, kotrehož ton Knjes w pošlednjeje
hodžinje wobšboži! Wnyli žebi tutón, žwoje ške skutki stu-
czisich, žiwjenje wsaf kaž Judasch Ischarioth, njeby ženje
šbože šbožneje hodžinki na Golgatha woptal. A tuta ho-
džinka rosšudži wo zylej wěcznosczji! Krawzowa džowka
je žebi njemóžne scžinika, ho hdy polěpschicž, a je hnadny
czař wotpokafala, pschetož c z a ř j e h n a d a, to njesabudž
ženje, mój šyno!“

„Czař je hnada!“ — Studenta wospjetowasche žebi tu-
to kłowo žwojeje maczerje sař a sař, kaž by chzyn žebi jo
hišcže hłubšcho do pomjatk a do wutrobny sapikacz. Tak
tam hišcže k wilku ředžesche, potom kasasche žebi štwu,
chzynsche ho wuspacz, dokelž bě džel kłódneje nozyn na pu-
czowanje nałožil, wucžeknywschi tak horzocže lěczneho dnja.

Borsny po tym sastupi rejwanški wucžer a šyndny ho
tam, hdžež bě studenta ředžal. Rosny wot ho tykajo šjedže
s rukomaj do sakow a rjetny korcžmaržy: „Czař, to bu pje-
njesny!“ A potom jej roslicži, kelko bě sa tutu hodžinu sa-
řlužil, w sakach kłimotajo, jako by wschón řwój czař na
drobne pjenjesny nałožował. To korcžmarčka derje šrosumi
a powědasche wo studencže, kiž bě wo tym rěčzał, so je czař
hnada a so pschindže řudjenje. „Sa ho njetrjebam“, mēnje-
sche pschi tym, „psched řudom bojecz abo psched podobnym;
njepschecžinjam tola czař kaž drusny! Abó njejšnym ja zyle
korcžmarštwo w dobrnym rjedže mēla po řmjercži řwojeho
muža? To chzynla wědžecž, šhto mēl žebi Bóh hišcže wote
mnje řadacz!“

David to tež njewědžesche, šhto mohł žebi Bóh hišcže
wjazy wot wudowny řadacz, hacžrunje po kłowach korcžmarčki
w nim czēmne řacžucže sawořta, so to ani pola njeho ani
pola korcžmarčki njemóže wscho tak bncž, kaž by to dnyřbjało.
Dóžo bu jemu hagle, jako drusny hoscžo pschindžechu a jemu

pomhachu karty hrajo njeměrne myšle řacžericz a czař psche-
czinicž. Jako bě ho pošledni hoscž w nozyn pošdže wotřa-
lik, a korcžmarčka šnwajo šnamjenja dawasche, so je tež sa
njeho czař ho wotřalicž, štanu Davit a řakwěcži řebi řwězu.

Dženša njebudžecže we waschej dotalneje štwje ležecž“,
praji korcžmarčka, „tam studenta leži. Tak mamy to tež
wucžinjene. Wny džecže po řhodže horje a potom hnydom
na lěwizu do přenjeje komorki!“ Davit pokiwny, wosna-
mjenjejo, so je šrosumił a so je s tym psches jene.

„Je to zyle řjana komorka“, pschistaji korcžmarčka tro-
řhtujo. „W nej je hižo wěšny kollega wot wař bydlik. Ale
wschaf, wbohi dnyřbjesche tam tež wumrěcz!“

Wucžer ho šatorže a štaji řwězu řařo na blido, s naštró-
žanymaj wócžkomaj na korcžmarčku wudžerajo. Tuta řabny
hnydom, so je mucžna, móžesche tola hišcže řajimawu řta-
wisnu wupowědacž. Eso na nju pschihotujo, řapř řebi ruzny
do boka a řapoczja powědacž:

„Šaj, tutón rejwanški wucžer wumrě w tuteje komor-
žy, w tym řožu, kotrež tam hišcže šteji. A to bě runje na
dnju, na kotrymž ho rejwanške wuwucžowanje je škóncžajej
reju wobšamkny. Mējesche doroscženu džowku. Tuta bě
pschihšla, jeho na tutym dnju podpjeracz. Wobřjedž rej-
wanja bu jemu hubjenje a tuž ho lehnny. Jeho džowka wje-
džesche rejwanje dale. Wo hodžinžy džesche horje, so by řa-
nanom pohladala, a namafa nana morweho. Takřez rej-
wajo dnyřbjesche wumrěcz a bě tola šrowny, czikny muž a niž
poł tak hubjeny kaž wy!“

Korcžmarčka pošasta, woczakujjo po wschěm řdacžu, so
Davit něščto praji. Tola tutón wa cžische řwoju řwězu
a džesche, ničžo wjazy njepřajischi, po řhodže horje. Durje
komorki wocziniwschi, ho poštróži. Študkny powětr prařny
jemu s komorki napschecžo, w kotrež njeběchu drje huřto
wokno woczinjeli. Eso grawujo hladašche na to městno,
hdžež bě jeho přjedownik wudnychaf. Dóžo, s bělej řlachu wo-
džete, řdasche ho jemu bncž kasacz, do kotrehož dnyřbjesche ho
lehnycž. „Wumrěcz takřez rejwajo, bě korcžmarčka praji-
la“, tak pschi žebi řheptasche, „wumrěcz — a šhto potom?
A potom řudjenje, bě studenta prajil.“ Eso šatorhnywschi,
pschiwola hněwnny řam žebi: „Škuposcz, hdyž řny wumrěł,
je wschitko nimo, a tohodla je zyle wscho jene, tak řny tu
žiwny!“ —

— Šaj, šaj, Davito! Tak drje by ty to chzyn, so by to
wschitko nimo było! Ale, ale, pošluchaj tola do řebje nuts,
na řwoje najšnutskownišche! Tam je něščto, šhtož tebi
njepřichłokuje, šhtož ho wobara pschecžiwó tutomu mudro-
wanju! —

Škóncžnje bě ho Davit Woř lehnny. To řapoczachu ho
jeho myšle řařo hibacz: Kaf, hdyž to s wumrěczom njeje
wschitko nimo, hdy tola hišcže řudjenje pschindže? Šhto
potom? Šhto potom s nim, kiž njebě dale ničžo czinil, hacž
czař řwojeho žiwjenja rejwal? A šhto bě wón dozřel se
řwojim rejwanjom? Młodžinje bě pucz na rejwanške řubje
pschihotowaf, a kaf na rejwanških řubjach bě, to wědžesche
řam najlěpje. Davit štonasche a mjetasche ho tam a řem;
jako škóncžnje wuřny, widžesche wo řnje rejwanškeho mi-
řhtra w rejwanškej drascže morweho na řožu ležo.

„Tuta wjedrowa komorka je na wschěm wina“, myšle-
sche žebi našajtra. Jako šhoni, so bě studenta, řahe štanu-
wschi, hižo woteschaf, bě jemu wo wjele řožo. Tola komorka
řama njebě na tym wina; pschetož jako ho Davit do tam-
neje komorki, w kotrež bě hewaf ležal, poda, pschiwaczichu
ho řamžne myšle řařo, nadběhowachu jeho a njewořtajichu

jeho zřlu nóz na pokoj. Ně, jako rejwanški wučer nochzy-
sche wumrěcž! To bě jemu wěšte! Tak bórny hacž bě tuto
šapocžane roswučžowanje nimo, chzyšche šapocžecž šo š dru-
him šejwicz. Ale tak, hdyž měješche nětk přjedny hišcže
wumrěcž?

Pořny njeměra rano stawašche, pořny njeměra wječžor
lehnyč džěšche. A pořny njeměra bě džen a bóle. Škóncž-
nje rjekny te forczmaržy, šo chze š kwojej šwójbje. A ně-
šhto pošdžicho bě w Morowje. Žeho šchryi džěcži witachu
jeho wješele a šamo jeho žona, kotraž bě hewaš pschezo kuf
mórcžata, powita jeho pscheczelnje. Tola šedma bě šhoniš,
šo chze Dawit šwoje džělo špuschczicž a něšhto druhe šapo-
czecž, bě wješela kónž, a Dawit škyscheshche jenož škorženje a
wumjetowanje. Tola njeda šo wjazy šamylicž; wón wot-
praji šamo w tšjoch wšach hžjo šapocžane rejwanške roswu-
czžowanje a wostaji šo žyle rejwanja. Tola, šhto nětk dale?
Kak šwójbu a šameho šo šejwicz?

Dawit šapocža na wšy a w měsčze ša džělom pytacž, ko-
trež mohł šastawacž; to bě cžežta wěž; njebě ani na cžežte
džělo ani na tajke, kotrež by jeho dołho a porjadnje wjašalo,
šwucžene. Šdy by potom mucžny a štruchly domoj pschishoł,
by jeho jeho žona š poročami cžwilowala, doniž, mucžny po
cžele a dušchi, njemóžeshche wjazy šapšchijecž, cžehodla bě šwo-
ju šwucženu šašlužbu špuschczil.

Tak minychu šo tydženje a našyma tu bě.

Dawit Bož šedžeshche še šwójbu wječžerejo ša blidom;
bě pořny dwelow, bóle hacž hewaš. Žylicžki džěň bě še žo-
nu bėrny kopaš. Tuto cžežte nješwucžene džělo, kotrež bě
žona š poročami šelika, bě jemu tak prawje šacžuwacž dašo,
tak wulke jeho hubjeňstwo je.

„To je pschewjele! To je wjaz hacž móžu šnjescž!“ šdy-
chowasche pschi šebi. „Ša chzyš Bohu něšhto š špodobanju
cžinicž, a Bóh štorcži mje do nušy a hubjeňstwa!“

Mata Greta, jeho najmlódsche džěcžo, prošeshche wo
wjazy šhlěba. Macž ju hrubje wotpošaja: „Móžesh wje-
šeka bncž, doštanješch-li dožyła šhto! Bórny tradamy
wšchitzny šłodu, hdyž to tak dale pošdže!“

(Pokracžowanje.)

Stockholm.

Čži, kiž běchu šebu w Stockholmje, šu wošebje tež jene
špóšnali, šo ma zyrkej wot teje druheje, jedyn lud wot teho dru-
heho to a tamny wufnyč, a jedyn na druhim to a tamne do-
rošumicž, šo by to bylo špomožne šhromadne džělo, a šwjast mješ
jenotliwymni bóle a bóle kuty. Wufnawaju: „Ššmy nawufnyli,
to, šhtož je wšchelafore pola jenotliwych zyrkwjow a ludow, na-
dróbnishcho wobšedžowacž a šepje špóšnawacž, a šmy telko šhro-
madneho, w cžimž šmy psches jene, namakali, na šelkož nješšmy
nadžiju měli.“ To najwážnišche paš je, šo bu špóšnate, šo maja
wšchitzny ša šaklad wšcheho škutkowanja a ša šaklad wšcheje psches-
jednošcže mješ jenotliwymni zyrkwjemi Žesuja Šhryštuša a jeno
Žesuja Šhryštuša. Tak bu na psch. wuprajene: „Čžim bliže
my tomu šřjedžishcžu Šhryštuš“ pschindžemy, cžim bliže pschid-
žemy šebi mješ šobu, cži jenotliwymni šaž te šjednocženštw.“
Ženohłóšnje wuprajichu šo šhromadženi ša dalsche a trajaze
šhromadne škutkowanje. Šwontkowanje šo tuta wola šjewi we
tym, šo wutworichu wubjeř ša pokracžowaze šhromadne škutko-
wanje, (Fortsetzungsausdruck); w tutym šu ewangeliske zyrkwje
Němskeje je 6 šastupjerjemi mješ 67 še wšchitkich zyrkwjow ša-
šupjene. Šhromadne džělo potajšim tež dale dže pschi wšchej
bojašlivošcži bojašlilych a pschi wšchem njepošchecžu druhich.

Bě to šwážliwe špocžinjanje, tuta konferenza wšchěch zyrkwjow
je wšchěch krajow, tola Bóh je šwoje žohnowanje šposchczil!

W šcžehowážnym podawamy pošelštwu, š kotrymž je šo
šwětowa konferenza ša do škutka štajene ššchescžijanstwo na wšchě
zyrkwoje a ludy šemje wobrocžila. Še šo ša nje na šwojim poš-
šlednim hłownym pošedženju 29. augusta, roššudžila:

1. „Šowšchitkowana konferenza zyrkwje Šhryštušoweje ša
praktiske ššchescžijanstwo, šhromadžena w Stockholmje wot 19.
hacž 30. augusta 1925 a wopytana wot šastupjerjow wješšchinty
zyrkwojow je 37 wšchelafich ludow štareho a noweho šwěta, bli-
šcheho a dalšcheho orienta (raššcheho kraja), wobrocža šo š brat-
rowškim pošelštwom na wšchěch, kiž šhodža ša Šhryštušom, wu-
trobnje prošcho, šo bychu šo š konferenzu šjednocžili w modlenju,
wufnawanju a džakowanju, w rošmžšlowanju a škuzenju. Wdy
wobžarujemy, šo njemějachu wšchě zyrkwje ša móžne, pschepřo-
šchenje pschitjimacž. Wšchetož pschi tutych ša žwjenje tak wážnyč
a tak daloko šahazyšch prašchenjach, š kotrymž šmy šo šaberali,
džrbimny woczakowacž šobuškutkowanje wšchěch džělow zyrkwje
Šhryštušoweje; šwědcženje a wliw konferenzy njeby hewaš do-
špořny był.

2. Še škutkowanjom a modlenjom šu ššchescžijanszy mužjo
a ššchescžijanske žónške našchu konferenzu psches pjecž lét pschih-
towali. Šhutne prošowanje a wěšcžishche šwjastanje zyrkwjow
mješ šobu je pošhako konferenzy pučž pschihotowacž. Wona
je šo wopošajala jako to hacž šem najwobšchěrnišche šjewjeje
šhromadnošcže a šhromadneho džěla zyrkwjow, šahaze psches
mješy ludow a wěrywufnacža. Šřechi a štarošcže, wojowanja a
šškodowanja ššchescžijanskich zyrkwjow we wulkej wójnje a po
njej šu ju š temu porožazemu špóšnacžu dowjedke, šo ma psche-
cžiwu ššchescžijanstwu, kotrež šnutšknje rošdwojone, šwět psche-
wahu. Ša šoku wostajiwšchi wšchě prašchenja wěrywufnacžow
a zyrkwintych wuštawow, je konferenza šebi ša šwój šamer pošta-
žila, škutkowacž w šhromadnym praktiskim džěle. Konferenza
je paš š tym pschi wšchem wobšchěrny wufstapjenju hakle pschi
šapocžatku.

3. Wdy wufnawamy psched Bohom a cžłowjekami šřechi
a škomžjenja, kotrež je zyrkej šawinowala, njemějo došcž lubošcže
a šobušacžuwazeho šrošumjenja. Čžłowjekajo, kotřž šhutni ša
wěrywufcžu a prawdošcžu pytachu, šu šo Šhryštuša šdalowali, do-
šelž jeho naššlednižy jeho psched cžłowjestwom tak njedošpořnje ša-
šupowachu. Šłóš, š kotrymž tuta hodžina zyrkej wola, džrbti
tehodla byčž šłóš pošuty a tola tež wolanje š wješšolemú šnowa-
šapocženju w tej možy, kotraž šo njepšchewawajžy žorli š Žesuja
Šhryštuša.

4. To napjelnja naš š najnutrnišchim džakowanjom, šo šu
šo po Božej hnadnej woli a wjedženi wot jeho ducha šastupjerjo
telko ššchescžijanskich šjednocženštwow šjednocžili, šo šu w tajšim
šjednocženštwje šwoju wěru, šwoju nadžiju a šwoju lubošcž
š šwojemu Šnjesej a Šbóžnikej Žesujej Šhryštušej wobnowili.
To napjelnja naš š najnutrnišchim džakowanjom, šo šmy my,
pschi wšchej widomnej wšchelafošcži štejnišcžow, tola šamohli,
šo wuprajicž wot telko tak cžežkich prašchenjow w šprawnošcži a
lubošcži a tola pschi tym na teho druheho tak džiwacž, šaž to ša-
móže jenož duch Boži špožcžicž. Šdyž my wšchitzny šhromadne,
kóždy w šwojej macžernej rěcži, Šnjelowu modlitwu šo modlach-
ny, tehdy šo radowachim šwojeje šhromadneje wěry a šacžu-
wachim tak šaž ženje hacž dotal, šo zyrkej Šhryštušowu wěry
žyl.

(Pokracžowanje.)

K. W.

Zyrkej a štat.

Oldenburgišta wjšchnošcž je wufas wo polizajškej hodži-
nje a wo wuhotowanju rejow wudaša. Tutón je hódny, šo

